

tioner. For tiden er der tilsyneladende en stigende tendens til, at hovedaktionærer sælger deres aktier til holdingselskaber, hvis aktier de selv i vidt omfang ejer. Ved disse aktiesalg konstateres der sædvanligvis skattepligtig avance, som medfører øget provenu af særlig indkomstskat, der pålignes for tjeneste ved afståelse af aktier. I det omfang, der ikke indrømmes dispensation fra den nu foreslåede skærpede beskatning, må det antages, at de nævnte aktiesalg stort set ophører. Det vil for det første bevirke, at det omtalte merprovenu af særlig indkomstskat af aktieavance helt eller delvis bortfalder. For det andet vil den foreslåede almindelige indkomstbeskatning af den del af fortjenesten, der udredes kontant eller i form af gældsbreve m.v., næppe indbringe noget videre provenu. De hovedaktionærer, der således undlader at sælge deres aktier til et holdingselskab, mister adgangen til at få en del af købesummen udbetalt fra holdingselskabet i form af afdrag på deres tilgodehavende hos selskabet. Disse afdrag ville have været fritaget for indkomstbeskatning hos modtagerne i modsætning til andre udbetalinger fra selskabet f. eks. direktørløn, aktieudbytte, likvidationsprovenu eller den fortjeneste, der indvindes ved salg af aktiebeholdningen. Hovedaktionæren må også give afkald på at modtage renter af deres tilgodehavende hos selskabet. Det ville formentlig være blevet fratrukket ved opgørelsen af selskabets skattepligtige indkomst og beskattet med almindelig indkomstskat hos hovedaktionæren. De beskattede beløb, som på denne måde bliver opsparet i holdingselskabet eller i dets datterselskab, vil normalt give sig udslag i skattepligtig almindelig eller særlig indkomst hos hovedaktionæren, når de før eller senere udbetales som direktørløn, aktieudbytte eller mere sandsynligt som likvidationsprovenu eller, når de realiseres som forøget aktieavance ved salg af aktierne i forbindelse med generationsskifte eller anden afståelse.

Der foreligger ingen holdepunkter for at bedømme, i hvilket omfang de gældende regler vil medføre merprovenu i forbindelse med forøgede salg af aktier fra hovedaktionærer til holdingselskaber. Der foreligger ifølge sagens natur heller ikke erfaringer for, i hvilket omfang den foreslåede skærpede beskatning og den dertil knyttede dispensationsadgang vil påvirke de omtalte formue-dispositioner. Det er derfor ikke muligt at udarbejde blot nogenlunde underbyggede skøn over størrelsen af de provenuforskydninger, som lovforslaget vil medføre. Det må dog antages, at et forventet merprovenu som følge af stigende realisationer af aktieavancer helt eller delvis vil bortfalde, og at

der spredt over en længere årrække vil fremkomme et merprovenu, fordi holdingselskaber i et vist omfang afskæres fra at udbetale hovedaktionærer afdrag på de tilgodehavender, de har erhvervet i forbindelse med aktiesalg og stiftelse af holdingselskaber.

For så vidt angår de administrative konsekvenser bemærkes, at lovforslaget kan indebære visse administrative lettelser, hvis de nye regler kan antages at medføre et fald i antallet af aktiesalg til holdingselskaber.

På den anden side indebærer ordningen, at der indføres en dispensationsregel. Dette giver i sig selv en vis meradministration.

Alt i alt kan det ikke antages, at forslaget påfører skattemyndighederne en væsentlig større administrativ belastning end den, der består under de gældende regler.

6. Lovforslagets nærmere indhold

I det følgende er der foretaget en nærmere gennemgang af de ændringer, der er foreslået i ligningslovens § 16 B.

ad stk. 2. Efter forslaget skal en aktionær, der afstår aktier til et selskab, der er eller i løbet af det pågældende indkomstår bliver indehaver af 25 pct. eller derover af aktiekapitalen i det selskab, der har udstedt aktierne, medregne afståelsessummen i sin skattepligtige almindelige indkomst.

Grænsen på 25 pct. er valgt af hensyn til bestemmelsen i selskabsskattelovens § 13 om selskabers adgang til skattefrit at oppebære udbytte fra andre selskaber. Hvis denne fordel ikke er tilstede, kan der ikke siges at være behov for en værnsregel. Der er dog i forslaget som et nyt stk. 4 taget hensyn til den mulighed, at et aktiesalg til et selskab kan være indledningen til erhvervelse af flere aktier i det pågældende selskab under omstændigheder, der gør det naturligt at betragte de enkelte aktiesalg under ét.

Udtrykkene »holdingselskab« og »datterselskab« benyttes, da disse udtryk efterhånden er indgået i den almindelige sprogbrug. Man bør dog være opmærksom på, at udtrykket holdingselskab dækker over væsentligt flere tilfælde end udtrykket »moderselskab« i aktieselskabslovens § 2. Det er således ikke afgørende, om holdingselskabet kan siges at have opnået en bestemmende indflydelse over et andet selskab. Udtrykket holdingselskab dækker som nævnt de tilfælde, hvor et selskab har 25 pct. eller derover af aktiekapitalen i et andet. Udtrykket svarer således til udtrykket modersel-